

става за значението на войводата и за мѣстото му въ българската история. Дѣлото на Хитова се нуждае отъ едно цѣлостно и пълно проучване, което ще даде възможность да се види и почувствува величието на неговия подвигъ и на безпримѣрния му героизъмъ, вдъхновяванъ отъ гореща любовъ къмъ родината.

Впрочемъ, не може все пакъ да се каже, че като е билъ онеправдаванъ досега отъ нашата историческа наука, Хитовъ е билъ пренебрегнатъ и въ съзнанието на народа ни. Тамъ той живѣе и ще живѣе винаги, и ще буди възторзи, и ще вдъхновява за нови подвизи въ името на идеала, на който посвети и младостъ, и сили, и животъ. . .

*

Въ жизнената сждба и революционната дейность на Хитова се очертаватъ два главни периода. Отначало Хитовъ е волень хайдутинъ по Балкана, чиято единствена целъ е да отмъщава на народнитѣ потисници и да буди народното самочувство. Подъ влиянието на Раковски и на нарастналото политическо съзнание на народа ни, Хитовъ постепенно си поставя политически задачи и почва да служи на идеята за освобождение отъ петвѣковното робство. Но и сега хайдушката стихия все още продължава да бушува въ гърдитѣ му и мисълта му е все още въ пленъ на хайдушкия романтизъмъ. Той проявява това на всѣка крачка.

Именно този дѣлъ отъ живота си ни описва Хитовъ въ своята книга, и затова нѣма да го повтарямъ тукъ: неговиятъ разказъ е по-увлѣкателенъ и по-убедителенъ и отъ най-умѣлото преразказване.

Следъ 1868 година, подъ влиянието на новата революционна идеология на Левски — освобождение съ собственитѣ сили на народа, чрезъ добре подготвено всеобщо възстание, — хайдушката кръвъ на